

Dréacht-rialachán

Iontaofacht agus slándáil faisnéise na gcóras cearrbhachais faoin nGníomh Cearrbhachais

Clár

Iontaofacht agus slándáil faisnéise na gcóras cearrbhachais faoin nGníomh Cearrbhachais.....	1
1 Creat dlíthiúil, raon feidhme agus sainmhínithe.....	2
1.1 Cumhacht an údaráis maoirseachta orduithe a eisiúint.....	2
1.2 Reachtaíocht.....	2
1.3 Raon feidhme.....	2
1.4 Sainmhínithe.....	2
2 Comhlacht cigireachta a chreidiúnú.....	3
3 Cleachtais ghinearálta maidir le slándáil faisnéise.....	3
4 Comhlacht cigireachta a dhéanann tástáil slándála faisnéise.....	3
4.1 Réimse inniúlachta.....	4
5 Tástáil slándála faisnéise a athnuachan.....	5
6 Tástáil slándála faisnéise diúltaithe.....	5
7 Scanadh leochaileachta.....	5
8 Scanadh leochaileachta a dhéantar i dtaca le tástáil slándála faisnéise.....	6
9 Leochaileachtaí a shocrú.....	6
10 Deimhnithe eisithe a úsáid.....	7
11 Neamhréireachtaí.....	7
12 Teacht i bhfeidhm.....	7

1 Creat dlíthiúil, raon feidhme agus sainmhínithe

1.1 Cumhacht an údaráis maoirseachta orduithe a eisiúint

Tá ceart an údaráis mhaoirseachta rialacháin cheangailteacha a eisiúint bunaithe ar Alt 44(6) den Ghníomh Cearrbhachais (xx/2025). De réir an fho-ailt sin, féadfaidh an t-údarás maoirseachta rialacháin níos mionsonraithe a eisiúint maidir le hiontaofacht na gcóras cearrbhachais, an trealamh crannchuir agus na modhanna crannchuir a úsáidtear i bhfeidhmiú an chearrbhachais, maidir leis na ceanglais theicniúla chun randamacht an tarraingthe a chinntiú, maidir le foirm agus ábhar níos mionsonraithe imscrúdú agus cheadú an chomhlachta cigireachta, agus maidir leis na coinníollacha nach mór don chomhlacht cigireachta a chomhlíonadh chun go gceadóidh an tÚdarás é.

De réir Alt 57 den Ghníomh Cearrbhachais, is í Gníomhaireacht Mhaoirseachta na Fionlainne an tÚdarás Maoirseachta. De réir Roinn 106 den Ghníomh, gníomhóidh an Bord Náisiúnta Póilíneachta mar an t-údarás inniúil dá dtagraítear i Roinn 57 go dtí an 31 Nollaig 2026.

1.2 Reachtaíocht

Tá na rialacháin seo a leanas ábhartha maidir le hábhar an ordaithe seo:

- An Gníomh Cearrbhachais (xx/2025)
- An Gnímh um Nós Imeachta Riaracháin (434/2003)
- An Gnímh um Chosaint Sonraí (1050/2018)
- Rialachán Ginearálta an Aontais Eorpaigh maidir le Cosaint Sonraí (2016/679)

1.3 Raon feidhme

Tá feidhm ag an bhforáil seo maidir le duine dlítheanach nó nádúrtha dá dtagraítear i gCaibidil 1, Roinn 2(1) den Ghníomh Cearrbhachais ar deonaíodh ceadúnas eisiach nó ceadúnas le haghaidh gníomhaíochtaí cearrbhachais dó faoin Ghníomh Cearrbhachais.

Rialaítear an ceadúnas eisiach le hAlt 5 den Ghníomh Cearrbhachais agus rialaítear an ceadúnas cearrbhachais le hAlt 6.

1.4 Sainmhínithe

Chun críocha na forála seo, beidh feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas. Chun críocha an rialacháin seo:

- *Ciallaíonn ceadúnas eisiach* ciallaíonn ceadúnas a dheonaítear do na cineálacha cearrbhachais dá dtagraítear in alt 5 den Ghníomh Cearrbhachais
- *Ciallaíonn ceadúnas cearrbhachais* ceadúnas arna dheonú le haghaidh na gcineálacha cearrbhachais dá dtagraítear in Alt 6 den Ghníomh Cearrbhachais

- *idirbheart cearrbhachais* ciallaíonn sé an geall a leag an t-imreoir ar an gcluiche, an rogha toraidh a roghnaigh an t-imreoir, na roghanna a rinne an t-imreoir a bhaineann le toradh an chluiche agus torthaí na margaí agus na dtarraingtí, chomh maith le haon bhuanna agus caillteanais atá taifeadta i gcóras cearrbhachais shealbhóir ceadúnais eisiaigh nó ceadúnais chearrbhachais
- Ciallaíonn *idirbheart cuntais imreora* iontrálacha cuntais.
- Ciallaíonn *córas cearrbhachais* córas faisnéise ar líne a úsáideann an t-oibreoir cearrbhachais nó a úsáidtear thar a cheann chun cearrbhachas a oibriú

2 Comhlacht cigireachta a chreidiúnú

Tá sealbhóir an cheadúnais freagrach as iontaofacht a ghairis crannchuir agus a chórais chearrbhachais, chomh maith le tabhairt faoi na n-iniúchtaí a dhéantar chun an iontaofacht sin a áirithiú. Is comhlacht cigireachta creidiúnaithe seachtrach a dhéanann an measúnú ar iontaofacht agus slándáil. Beidh an comhlacht cigireachta creidiúnaithe de réir bhrí Rialachán (CE) Uimh. 765/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle lena leagtar amach na ceanglais maidir le creidiúnú agus faireachas margaidh a bhaineann le margaíocht táirgí agus lena n-aisghairtear Rialachán (CEE) Uimh. 339/93.

Is féidir leis an gcomhlacht creidiúnaithe náisiúnta FINAS (Seirbhís Creidiúnaithe na Fionlainne) creidiúnú a dheonú do chomhlachtaí cigireachta. Féadfaidh comhlacht creidiúnaithe eachtrach gníomhú freisin mar chomhlacht creidiúnaithe más comhalta é de Chomhaontú Iltaobhach Aitheantais na hEagraíochta Eorpaí um Chreidiúnú (EA MLA) sa réimse ábhartha inniúlachta. Tá sé de dhualgas ar shealbhóir an cheadúnais a chinntiú go bhfuil creidiúnú bailí ag an oibreoir seachtrach a dhéanann an t-iniúchadh.

3 Cleachtais ghinearálta maidir le slándáil faisnéise

Tá sealbhóir an cheadúnais freagrach as slándáil faisnéise, cosaint sonraí agus gnéithe eile iontaofachta teicniúla a chórais chearrbhachais féin. Ní mór don sealbhóir ceadúnais dea-chleachtais slándála faisnéise a leanúint ina chuid oibríochtaí agus a dhícheall a dhéanamh bagairtí slándála faisnéise, sáruithe sonraí agus fadhbanna eile a d'fhéadfadh iontaofacht na gcóras cearrbhachais a chur i mbaol a íoslaghdú. Tá sé de dhualgas ar shealbhóir an cheadúnais freisin monatóireacht a dhéanamh ar na tosca thuasluaite lasmuigh de chigireachtaí rialta dá dtagraítear sa Rialachán seo, chun iontaofacht a chórais a chinntiú.

4 Comhlacht cigireachta a dhéanann tástáil slándála faisnéise

Tá sé de dhualgas ar shealbhóir an cheadúnais tástáil slándála a dhéanamh ar a chórais chearrbhachais gach dhá bhliain. Cuirfear toradh na tástála slándála faisnéise faoi bhráid an údarais maoirseachta. Ní fhéadfaidh tástáil slándála faisnéise agus a toradh a bheith níos sine ná dhá bhliain.

Is comhlacht cigireachta seachtrach atá creidiúnaithe i gcomhréir le ISO/IEC 17025, ISO/IEC 17065 nó ISO/IEC 17020, mar a shonraítear i roinn 2 den Rialachán seo, a dhéanfaidh an tástáil slándála faisnéise. Tabharfaidh tástáil slándála faisnéise aird ar leith ar chosaint agus ar shláine chomhpháirteanna an chórais cearrbhachais randamaigh, ar chosaint comhpháirteanna ina bhfuil sonraí pearsanta, agus ar chosaint comhpháirteanna a bhaineann le híocaíochtaí.

Beidh an comhlacht cigireachta atá freagrach as tástáil slándála faisnéise a dhéanamh agus a phearsanra inniúil agus oiriúnach chun na tástálacha a dhéanamh. Is féidir an inniúlacht is gá chun tástálacha slándála faisnéise a dhéanamh a léiriú, i measc nithe eile, trí thaithí ghairmiúil roimhe seo i dtástáil slándála faisnéise, in oiliúint nó i ndeimhnithe tionscail a aithnítear go ginearálta. Tá sé de dhualgas ar shealbhóir an cheadúnais a chinntiú go bhfuil na daoine a dhéanann an tástáil cáilithe chun tástáil slándála faisnéise a dhéanamh agus, ar iarratas, a gcáilíochtaí a léiriú.

Ceapfar duine ainmnithe chun tástáil slándála a chur chun feidhme, agus beidh an duine sin freagrach as an gcur chun feidhme iomchuí. Déanfaidh an duine ainmnithe an tuarascáil deiridh ar thástáil slándála faisnéise a shíniú agus a bhailíochtú agus a chur faoi bhráid an údaráis mhaoirseachta.

I gcomhthéacs na tástála slándála faisnéise, déanfar tástáil ar na comhpháirteanna seo a leanas ar a laghad, chomh maith le leochaileachtaí nó teagmhais ghaolmhara:

- Féidearthacht ionramháil na gcomhpháirteanna randamacha
- Rochtain ar an mbunachar sonraí custaiméirí
- Cumas tionchar a imirt ar thoradh na gcluichí
- An cumas tionchar a imirt ar chórais íocaíochta nó ar idirbhearta íocaíochta
- Rochtain neamhúdraithe ar fhreastalaithe a úsáidtear chun idirbhearta cearrbhachais agus idirbhearta cuntais imreoirí a stóráil
- An cumas chun sonraí imeachtaí cearrbhachais cartlannaithe nó imeachtaí cuntais chearrbhachais a chur in eagar
- Logaí a bhaineann le córais chearrbhachais a mhodhnú nó a scriosadh

4.1 Réimse inniúlachta

Beidh an réimse inniúlachta le haghaidh cearrbhachais ina chreidiúnú ISO/IEC ag an gcomhlacht cigireachta creidiúnaithe a dhéanfaidh an t-iniúchadh. Ní mór don réimse inniúlachta na ceanglais a leagtar síos i reachtaíocht chearrbhachais na Fionlainne agus i rialacháin theicniúla an údaráis maoirseachta a chumhdach.

Go dtí an 1 Eanáir 2027, féadfaidh an t-údarás maoirseachta glacadh le creidiúnú lena n-áirítear raon inniúlachta a mheasúnófar agus a dheonófar ar bhonn rialachán teicniúil a eiseofar do chórais chearrbhachais na Danmhairge nó na Sualainne.

5 Tástáil slándála faisnéise a athnuachan

Cuirfidh sealbhóir an cheadúnais torthaí na tástála formheasta ar shlándáil faisnéise faoi bhráid an údaráis mhairseachta. Ní fhéadfaidh sealbhóir an cheadúnais tosú ar chearrbhachas a oibriú go dtí go mbeidh tástáil slándála rite go rathúil. Ní bheidh toradh na tástála slándála faisnéise níos mó ná dhá bhliain d'aois.

Féadfaidh an t-údarás mairseachta, dá rogha féin, am breise a dheonú chun tástáil slándála a chur chun feidhme, ar lena linn a fhéadfaidh oibriú an chearrbhachais leanúint ar aghaidh.

6 Tástáil slándála faisnéise diúltaithe

Ba cheart don chomhlacht cigireachta a dhéanann an tástáil slándála faisnéise measúnú a dhéanamh ar na leochaileachtaí a sainaitníodh le linn na tástála slándála faisnéise agus a dtábhacht maidir le hiontaofacht an chórais cearrbhachais. Ba cheart na leochaileachtaí a sainaitníodh le linn an mheasúnaithe a mheasúnú ag baint úsáide as an áireamhán CVSS v3 (Áireamhán Coiteann an Chórais Scórála Leochaileachta leagan 3) arna sholáthar ag an Institiúid Náisiúnta Teicneolaíochta (NIST). I gcás áireamhán CVSS v3, déanfar déine na leochaileachta a mheasúnú trí úsáid a bhaint as Méadrachtaí Bonnscóir. Má bhraitear leochaileachtaí ag a bhfuil luach ríofa CVSS níos airde ná 5.0 le linn na tástála slándála, ní féidir a mheas go n-éiríonn leis an tástáil.

Mura bhformheastar tástáil slándála faisnéise shealbhóir an cheadúnais, ní mór do shealbhóir an cheadúnais bearta a dhéanamh láithreach chun na leochaileachtaí slándála faisnéise sainaitheanta a leigheas. Tuairiscíonn sealbhóir an cheadúnais an tástáil slándála faisnéise diúltaithe don údarás mairseachta.

Ní mór do shealbhóir an cheadúnais tástáil slándála nua a dhéanamh laistigh de 90 lá ón tástáil slándála faisnéise diúltaithe. Ní gá tástáil slándála faisnéise athnuaithe a dhéanamh ar an gcóras cearrbhachais ar fad; ina ionad sin, is féidir tástáil slándála faisnéise a dhíriú ar na heasnaimh ba chúis leis an diúltú. I dtaca leis an tástáil athnuaithe slándála faisnéise, ní mór don chomhlacht cigireachta a chinntiú go bhfuil na leochaileachtaí a sainaitníodh roimhe seo mar fhorais le diúltú ceartaithe.

Ní fhéadfar tús a chur le cur chun feidhme cluichí áidh sula ndéanfar tástáil slándála fhormheasta agus bhailí.

7 Scanadh leochaileachta

Chomh maith le tástáil slándála, tá sé de dhualgas ar shealbhóirí ceadúnas monatóireacht a dhéanamh ar shlándáil a gcóras féin trí scananna leochaileachta rialta. Is é cuspóir na scananna leochaileachta a chinntiú nach bhfuil aon leochaileachtaí slándála seachtracha sna córais cearrbhachais a úsáideann sealbhóir an cheadúnais a d'fhéadfaí a shaothrú chun ionsaithe a dhéanamh i gcoinne na gcórais cearrbhachais.

Tá sé de dhualgas ar shealbhóir an cheadúnais scanadh leochaileachta seachtrach a dhéanamh uair sa bhliain agus na torthaí a thuairisciú don údarás maoirseachta. Féadfaidh comhlacht cigireachta seachtrach atá creidiúnaithe i gcomhréir le ISO/IEC 17025, ISO/IEC 17065 nó ISO/IEC 17020 scanadh leochaileachta a dhéanamh, mar a shonraítear i mír 2 den Rialachán seo.

Tá sé de dhualgas ar shealbhóir an cheadúnais leochaileachtaí a bhraitear le linn scanadh leochaileachtaí a shocrú le nuashonruithe nó le bearta maolaithe práinneacha eile mura bhfuil nuashonruithe ceartaitheacha ar fáil. Cuirfear an modh measúnaithe a thuairiscítear i roinn 6 i bhfeidhm maidir le leochaileachtaí slándála a bhraitear le linn scanadh leochaileachta. Má sháraíonn luach ríofa CVSS na leochaileachta seachtraí sainaitheanta 5.0, gníomhóidh sealbhóir an cheadúnais láithreach chun na leochaileachtaí a leigheas.

Ní mór don chomhlacht cigireachta atá freagrach as an scanadh leochaileachta a dhéanamh agus dá phearsanra a bheith inniúil agus oiriúnach chun na tástálacha a dhéanamh. Is féidir an inniúlacht is gá chun scanadh leochaileachta a dhéanamh a léiriú le taithí ghairmiúil roimhe seo i dtástáil slándála faisnéise, taithí ar úsáid scanóirí leochaileachta, oiliúint nó deimhnithe tionscail a aithnítear go ginearálta, i measc nithe eile. Tá sé de dhualgas ar shealbhóir an cheadúnais a chinntiú go bhfuil na daoine a dhéanann an tástáil cáilithe chun scananna leochaileachta a dhéanamh agus, ar iarratas, a gcáilíochtaí a léiriú.

Ní mór duine atá freagrach as an scanadh leochaileachta a dhéanamh a cheapadh chun a áirithiú go ndéanfar é go hiomchuí. Déanfaidh an duine freagrach an tuarascáil chríochnaitheach ar scanadh leochaileachta a shíniú agus a bhailíochtú agus cuirfear faoi bhráid an údaráis mhaoirseachta í.

8 Scanadh leochaileachta a dhéantar i dtaca le tástáil slándála faisnéise

Féadfaidh sealbhóir an cheadúnais scanadh leochaileachta a dhéanamh mar chuid de thástáil slándála faisnéise. Baineann na ceanglais chéanna le scanadh leochaileachta a dhéantar mar chuid de thástáil slándála faisnéise agus a bhaineann le scanadh leochaileachta eile.

9 Leochaileachtaí a shocrú

Tá sé de dhualgas ar shealbhóir an cheadúnais monatóireacht rialta a dhéanamh ar shlándáil faisnéise a chórais chearrbhachais féin, fiú lasmuigh de thástálacha slándála faisnéise, agus leochaileachtaí a chuireann isteach ar iontaofacht a shocrú nuair a bhíonn socruithe nó modhanna maolaithe eile ar fáil.

Mura féidir na leochaileachtaí a leigheas go pras, féachfaidh sealbhóir an cheadúnais leis na modhanna atá ar fáil a úsáid chun na leochaileachtaí a chomhrac agus chun an tionchar a íoslaghdú.

Má tá luach Scór Bunáite CVSS v3 na leochaileachta seachtraí braite níos lú ná 5.0, féadfaidh sealbhóir an cheadúnais a lánrogha féin a úsáid chun ceartúcháin a chur chun feidhme agus chun measúnú a dhéanamh ar phráinn an ghá atá leo.

10 Deimhnithe eisithe a úsáid

Féadfaidh comhlacht cigireachta creidiúnaithe arna fhormheas ag an údarás maoirseachta atá freagrach as tástáil slándála faisnéise nó scanadh leochaileachta a dhéanamh úsáid a bhaint as deimhnithe nó fianuithe eile arna ndeonú do shealbhóir an cheadúnais bogearraí cearrbhachais mar chuid dá chigireacht. Má úsáideann an comhlacht cigireachta deimhnithe atá ann cheana mar chuid den chigireacht, ní mór dó measúnú a dhéanamh ar cé acu is féidir nó nach féidir a mheas go bhfuil na deimhnithe ina bhfianaise iontaofa go leor maidir le hiontaofacht agus slándáil faisnéise chóras cearrbhachais shealbhóir an cheadúnais bogearraí cearrbhachais.

11 Neamhréireachtaí

Tá sé de dhualgas ar shealbhóir an cheadúnais aon sárú slándála faisnéise nó cosanta sonraí a bhraitear a thuairisciú don údarás maoirseachta gan mhoill má tá cúis ann le hamhras a bheith ann go bhfuil iontaofacht na gcóras cearrbhachais nó an trealaimh crannchuir a úsáideann sealbhóir an cheadúnais curtha i mbaoil.

Ní cheanglófar ar shealbhóirí ceadúnais mionteagmhais slándála nó cosanta sonraí a thuairisciú don údarás maoirseachta cearrbhachais i gcás ina bhfuil éifeachtacht mheasta an teagmhais teoranta ó thaobh cineáil de nó i gcás nach meastar go bhfuil tionchar suntasach ag an teagmhas ar iontaofacht na gcóras cearrbhachais.

12 Teacht i bhfeidhm

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an X [mí] 2026.

An Bord Náisiúnta Póilíneachta

Riarachán cearrbhachais

Konepajankatu 2, PL 50, 11101 Riihimäki

Uimhir theileafóin +358 295 480 181, poliisi.fi